

Prof. dr hab. Jacek Puziewicz
Instytut Nauk Geologicznych
Uniwersytet Wrocławski
pl. M. Borna 9
50-204 Wrocław
jacek.puziewicz@uwr.edu.pl

Wrocław, 29 września 2019 roku

Recenzja
wniosku o nadanie dr hab. inż. Maciejowi Maneckiemu
tytułu naukowego profesora

Wprowadzenie

Dr hab. inż. Maciej Manecki jest absolwentem i wieloletnim pracownikiem Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Studiował na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym (obecnie jest to Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska) w latach 1980-1986, i nieco później na Wydziale Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego, który ukończył w 1989 roku. Na Akademii Górniczo-Hutniczej przeszedł wszystkie szczeble kariery akademickiej – kolejno zajmował stanowiska technika, asystenta i adiunkta, a od 2015 roku jest profesorem nadzwyczajnym. Wniosek o wszczęcie procedury o nadanie tytułu profesora został złożony do macierzystej Rady Wydziału w styczniu 2019 roku. Oceniany jest synem znanego polskiego mineraloga związanego z tą samą uczelnią, prof. dr hab. Andrzeja Maneckiego, co z pewnością stawiało przed nim szczególne wymagania akademickie. Wniosek został złożony na stosunkowo późnym etapie kariery zawodowej (wnioskodawca ma 59 lat).

Ocena wniosku

Strona formalna wniosku

Wnioskodawca spełnia wymagania określone w dotyczących złożonego wniosku go przepisach (Ustawa o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z 14 marca 2003 roku z późniejszymi zmianami):

- kierował 2-oma zakończonymi projektami badawczymi finansowanymi przez MNiSW oraz jednym projektem badawczym finansowanym przez NCN;
- był promotorem trzech zakończonych przewodów doktorskich;
- jest promotorem lub opiekunem siedmiu przewodów doktorskich w trakcie realizacji (w tym 3 otwartych na mocy *Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z 14 marca 2003 roku z późniejszymi zmianami*);
- był recenzentem w siedmiu przewodach doktorskich i w dwóch procedurach habilitacyjnych.

Rada Wydziału przeprowadzająca postępowanie miała wszelkie kompetencje niezbędne do jego przeprowadzenia.

Ocena dorobku naukowego

Dr hab. inż. Maciej Manecki ukończył studia geologiczne w 1986 roku, a chemiczne w 1989 roku. Po ukończeniu studiów zaczął pracę w Akademii Górniczo-Hutniczej na stanowisku technicznym. W latach 1983-1988 był współtwórcą i uczestnikiem programu badań polarnych swojej uczelni na Spitsbergenie.

Następnie wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie w Kent State University uzyskał w 1999 r. stopień naukowy doktora. Okres pobytu w Stanach Zjednoczonych (niestety data wyjazdu nie jest podana w auto-referacie) był jednocześnie czasem poszukiwania własnej drogi badawczej, a zakres podejmowanych tematów objął hydrogeologię i transport zanieczyszczeń, a następnie geochemię powierzchni minerału i mechanizmy jego reakcji z roztworem wodnym. W tym pierwszym okresie pracy badawczej nie ukazały się żadne publikacje ocenianego.

Po powrocie do kraju w 1999 roku dr hab. inż. Maciej Manecki podjął pracę na stanowisku asystenta, a następnie adiunkta w Katedrze Mineralogii i Petrografii AGH. Pojawiają się jego pierwsze publikacje, od razu w poważnych czasopismach: *Geological Magazine* (1999), *American Mineralogist i Soil Science* (2000, te dwie prace stanowią podsumowanie rozprawy doktorskiej). W 10-letnim okresie między uzyskaniem stopnia doktora a habilitacją w 2009 roku ukazuje się szereg prac ocenianego. Ich zróżnicowanie tematyczne jest bardzo duże, obejmują rekonstrukcję warunków P-T metamorfizmu w Sudetach i problemy geologii metamorficznej Spitsbergenu, geochemię roztworów, mineralogię i mineralogię środowiskową. Większość tych prac ukazała się w międzynarodowych czasopismach o uznanej renomie, dr hab. inż. Maciej Manecki jest pierwszym autorem 6 na łączną ilość 15 prac. Dorobek w tym okresie uważam za dobry, jednak niespójny tematycznie. Rozprawa habilitacyjna w 2009 roku dotyczyła mineralogii środowiskowej piromorfitu.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego ukazały się, począwszy od 2010 roku, 33 artykuły wykazane w „Ankiecie osiągnięć naukowych”, przygotowywanej w styczniu 2019, oraz 2 późniejsze prace z 2019 roku widoczne na Web of Science, ale niewykazane w „Ankiecie”. Prace koncentrują się tematycznie wokół (1) szeroko pojętej geologii i ewolucji serii metamorficznych Spitsbergenu, (2) mineralogii apatytu, piromorfitu (fosforany) i mimetytu (arsenian). Charakterystyczną cechą dorobku naukowego dr hab. inż. Macieja Maneckiego z tego okresu jest brak publikacji w czasopismach posiadających *Impact Factor*, w których jest on pierwszym autorem (po raz ostatni taka publikacja ukazała się w 2008 r.). Występuje on jako jeden ze współautorów w pracach, których liderami są inni badacze. Przekłada się to na dobre wskaźniki bibliometryczne (indeks Hirscha 14, ilość cytowań bez autocytowań wg bazy Web of Science 376, wg „Ankiety osiągnięć naukowych”).

Jako swoje najważniejsze osiągnięcie wnioskodawca podaje aktywność badawczą na Spitsbergenie. Dr hab. inż. Maciej Manecki podkreśla w autoreferacie swoje zainteresowanie zastosowaniem nowych metod badawczych/analitycznych w prowadzonych przez siebie badaniach. Ponieważ występuje on jako drugi lub dalszy współautor licznych publikacji o szerokim zróżnicowaniu tematycznym, można sądzić, że jego wiedza, doświadczenie badawcze i umiejętność posługiwania się szerokim spektrum metod analitycznych są potrzebne w zespołach tworzących te publikacje.

Organizacja prac badawczych, kształcenie „młodej kadry”, doświadczenie w pracy w różnych ośrodkach, udział w konferencjach

Dr hab. inż. Maciej Manecki ma należyte doświadczenie w pracy w zespołach badawczych poza macierzystą uczelnią (m. in. stopień naukowy doktora uzyskał na jednym z uniwersytetów amerykańskich). Był kierownikiem dwóch projektów badawczych finansowanych przez MNiSW (w latach 2005-2008 oraz 2009-2012) oraz projektu badawczego *HARMONIA* finansowanego przez NCN w latach 2011-2015. Jako główny wykonawca uczestniczył w trzech innych projektach finansowanych przez MNiSW. W okresie pobytu w Stanach Zjednoczonych był kierownikiem ze strony polskiej dwóch projektów finansowanych przez (1) Weber State University i (2) przez U.S. National Research Council. Uczestniczył w realizacji dwóch projektów doktorskich *PRELUDIUM* zakończonych i dwóch kolejnych w trakcie, jednego projektu doktorskiego „wdrożeńowego” i jednego „aplikacyjnego” *POWER 2018*. Jest także opiekunem jednej rozprawy powstającej w ramach projektu *DIAMENTOWY GRANT*. Autoreferat oraz przedstawiony wniosek wskazują, że dr hab. inż. Maciej Manecki przywiązuje bardzo dużą wagę do

współpracy z młodymi badaczami na etapie studiów magisterskich i doktorskich, i chętnie z nimi współpracuje jako opiekun i/lub promotor prac magisterskich i rozpraw doktorskich, co uważam za bardzo ważną pozytywną cechę dojrzałego badacza. Pod jego opieką uzyskało stopień doktora troje badaczy, siedem dalszych rozpraw jest na różnych etapach realizacji. Dr hab. inż. Maciej Manecki jest także mocno zaangażowany w działalność organizacyjną związaną z unowocześnianiem procesu kształcenia na macierzystej uczelni. Jest widoczny na liczących się konferencjach naukowych i współpracuje w różnymi badaczami zagranicznymi w zakresie swoich zainteresowań badawczych. . Podsumowując, stwierdzam że w zakresie organizacji badań naukowych, doświadczenia organizacyjnego i badawczego oraz kształcenia młodej kadry działalność ocenianego jest godna uznania.

Wniosek końcowy

W przesłanych do oceny materiałach zwraca uwagę bardzo duża aktywność okołonaukowa dr hab. inż. Macieja Maneckiego. Obejmuje ona równoczesne prowadzenie szeregu doktoratów na różnych stadiach zaawansowania, zaangażowanie w organizację dydaktyki na różnych szczeblach, udział w różnych organach kolegialnych macierzystej uczelni, prace organizacyjne na Wydziale, w tym organizację badań polarnych. Taka aktywność musi wydatnie ograniczać ilość czasu przeznaczanego na działalność ściśle naukową. Jest to dobrze widoczne w okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego: w ostatnim 10-leciu brak w dorobku pracy w wysoko notowanym czasopiśmie, której dr hab. inż. Maciej Manecki byłby pierwszym autorem.

W naukach o Ziemi liderzy zespołów i pomysłodawcy przedsięwzięć badawczych są praktycznie zawsze pierwszymi autorami prac, które powstają w wyniku badań. Brak takich prac jest w moim odczuciu spowodowany tym, że oceniany po habilitacji nie miał wyraźnie sprecyzowanej tematyki naukowej, w której byłby liderem skupiającym wokół siebie innych badaczy. Niewątpliwie przyczyniło się do tego także zaangażowania w działalność organizacyjną i dydaktyczną, w tym prowadzenie licznych rozpraw doktorskich. Z drugiej strony widać, że dr hab. inż. Macieja Manecki bardzo dobrze odnajduje się jako członek zespołów prowadzących badania w zakresie jego kompetencji naukowych. Takie podejście do udziału w badaniach pozwala mu także na wykorzystanie wiedzy o rozwoju aparatury badawczej, która jest niewątpliwie jedną z jego pasji. Podsumowując, jestem zdania, że przedstawiony do oceny dorobek naukowy jest na dolnej granicy spełnienia kryterium „posiadania osiągnięć naukowych znacznie przekraczających wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym”. Biorąc jednak pod uwagę całokształt działalności dr hab. inż. Macieja Maneckiego oceniam jego dorobek jako minimalny, ale wystarczający do pozytywnego rozparzenia wniosku o tytuł profesora.

Zuzeh Pawełek